

Emlékeztető

Esemény:	A Dráva, és a Mura jövője – A Dráva részvízgyűjtőn tervezett intézkedések a vizek állapotának javítása érdekében
Dátum:	2009. 09. 14.
Helyszín:	Azúr Vendéglő és Panzió, konferenciaterem 8840 Csurgó, Széchenyi tér 17.
Levezető:	Sátor Balázs
Emlékeztető készítő:	Csepregi Ilona
Előadók:	Tombác Endre (Öko Zrt.), Pecze János (DDKÖVIZIG), Juhász István (NYUDUKÖVIZIG)
Résztvevők:	Ld. jelenléti ív (43 fő)
Napirend:	<p>9:30 – 10:00 Regisztráció (Az érkezőket kávé, üdítő várja)</p> <p>10:00 – 10:05 Megnyitó</p> <p>10:05 – 10:15 A vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés sajátosságai a Dráva részvízgyűjtőn Előadó: Tombác Endre, Öko Zrt.</p> <p>10:15 – 10:40 A Dráva és a Mura jövője: hasznosítási igények és lehetőségek. Erőművek és szabályozási művek hatása. Tervezett intézkedések a két folyón és a vízgyűjtő-területen. Mellékágak és holtágak revitalizációja. Előadó: Pecze János, DDKÖVIZIG</p> <p>10:40 – 11:30 Párbeszéd, vita a tervezők, meghívott szakértők és jelenlévők részvételével</p> <p>11:30 – 11:45 Kávészünet</p> <p>11:45 – 12:55 Párbeszéd, vita (Folytatás)</p> <p>12:55 – 13:00 A fórum zárása</p>

Az előadások után elhangzott hozzászólások, kérdések és válaszok összesítése időrendben:

ELŐADÁS	Tombác Endre (Öko Zrt.)
ELŐADÁS	Pecze János (DDKÖVIZIG)
ELŐADÁS	Juhász István (NYUDUKÖVIZIG)
SZÜNET	
Márk László DDKÖVIZIG	Érdeklődött, hogy hogyan lehet az, hogy a Tombácz Endrének az a benyomása volt, hogy Franciaországban nem úgy kezelik a VKI-t, mint mi. Szigorú a metodika.
Tombác Endre Öko Zrt.	Hiányolja a politikai döntést, mi csak alkalmazzuk a szabályokat. Magasra tettük a léceket, de nem volt meg a kellő politikai akarat. Nagy feladatokat tartalmaz a terv, az EU pedig el fog számoltatni minket.
Simonffy Zoltán BME	Elmondta, hogy azért folytak egyeztetések, még ha nem is jelent meg markánsan. A hazai vizek ránézésre sincsenek jó állapotban. Ha összehasonlítjuk Magyarországot külfölddel, akkor például Hollandiában 90% felett van az erősen módosított víztestek száma. A dombvidéki területeken mások az állapotok és a célok, mint síkvidéken. Sok a mérsékelt állapotú víztest, szigorú a mérce, ami szerint azt mondhatjuk valamire, hogy jó állapotban van. Ennek

	<p>ellenére, sok olyan víztest van, ami közel van ehhez az állapothoz. A problémák, amelyek a gondokat okozzák egyértelműen azonosíthatók. Most koncepcionálisan dolgozzuk ki a tervet, a tényleges megvalósítás ennél pontosabb kell legyen. Célszerű mintaprojekteket megvalósítani, hogy legyenek tapasztalatok 2015. utánra. Módosítani lehet a folyamatokon, ha új információink lesznek, amelyekkel lehet igazolni a módosítás szükségességét. Azonban ha nem jelezzük a problémát és nem vesszük bele a tervbe, akkor a megoldására nem tudunk forrásokat szerezni.</p>
Dr. Szilágyi Ferenc BME	<p>Tudni kell, hogy a VKI egy keret jogszabály. Ebből adódóan nem szabályoz mindent pontosan. Hagy jelentős szabadsági fokot az országok számára a bevezetésben és alkalmazásban. Ebből az következik, hogy az EU-s országok gyakorlata erősen különbözik egymástól, a rendszereik nehezen összehasonlíthatók. Ez nemcsak a szomszédos országok közötti kötelező összehangolásban okoz gondot, hanem az EU szintű interkalibrációban is.</p> <p>Úgy gondolja, hogy bizonyos szakmapolitikai döntések is hiányoztak, vagy azok nem voltak elég erősek. Nem mértük fel országos szinten a lehetőségeinket, beleértve az EU segítési szándékát is. A finanszírozás oldaláról lebontva is lehetett volna hatással lenni a bevezetés fontos részeire. Sajnos a vizeink állapotát a minősítés elég jól tükrözi (legtöbbjük közepes osztályzatot kaphat), Azonban itt nemcsak egyszerű minősítésről van szó, az eredménynek komoly anyagi következményei is vannak, ebben új a VKI rendszere, nevezetesen beavatkozási kényszer létezik. Ha bevállaltunk valamit, akkor azt végre kell hajtani.</p>
Pecze János DDKÖVIZIG	<p>A levezető, Sátor Balázs kérdésére reagálva elmondta, hogy jó a kapcsolat a horvátokkal, csak felsőfokban tud róla beszélni: a vízkárelhárításnál nagyon jó az együttműködés.</p>
Péteri László Reális Zöldek Klub	<p>Elmondta, hogy a VKI magyarországi megvalósítása elméletileg rendben van, de mi a helyzet a gyakorlattal, különösen az erősen módosított víztestekkel: a vízerőművekkel, a hajózással, az árvízvédelemmel. Mindezen témakörök kidolgozásának szükségessége szerepel az angol és a magyar nyelvű szövegben is. Véleménye szerint az intézkedések megfogalmazásánál van probléma: tiszta lehet-e a lelkiismeretünk a 9. fejezetben felsorolt kapcsolódó terveket tekintve? A kormány a KvVM-et magára hagyta. A VGT SKV fórumon össze is lett foglalva, hogy a KvVM ne vállaljon olyan feladatot, amit nem tud finanszírozni.</p> <p>Integrált tervezésre és komplex fejlesztésre van szükség. Vannak olyan új tapasztalatok is, amiket nem árt, ha megszívlelünk.</p> <p>A határzitek kérdésével kapcsolatban elmondta, hogy a Dráva végig be van lépcsőzve, azon a szakaszon ahol ez már nincs meg, minden ott csapódik le. Az Aquaprofit Ős-Dráva Programjának megvalósítása nem szerepel a tervben.</p>
Márk László DDKÖVIZIG	<p>Már az előadás is feszegette az Ős-Dráva Program problémáját. Meg kellene oldani a vízellátást, azonban a finanszírozással gondok vannak. Tanulmánytervek készültek ugyan, de a projekt itt leállt, és sajnos a közeljövőben nem valószínű, hogy újra elindulna.</p>
Pecze János DDKÖVIZIG	<p>Az árvízzel kapcsolatban elmondta, hogy horvát oldalon a töltések teljesen kiépítettek, míg Magyarországon vannak hiányzó szakaszok, amiket szeretnének a későbbiekben megépíteni.</p>
Tombáczy Endre Öko Zrt.	<p>A 9. fejezetben szereplő, kapcsolódó programok esetében az a kérdés, hogy lehet-e belőlük pénzt szerezni a VGT-hez. A KEOP 2012-ig már kifutott, lehet, hogy vannak a VKI-hoz kapcsolható források, de ehhez</p>

	az út igazán 2013-tól van nyitva, amit olyan programokkal lehet kitölteni, amik fontosak.
Toldi Miklós Dráva Szövetség	Véleménye szerint Péteri László technokrata szemlélettel áll a dolgokhoz. A civilek nem szeretnék, ha újabb erőművek épülnének. Nem csak építeni, de bontani is lehet! Az árvíz elleni védekezés és az Ormánság megóvása ellentmondásban van. Nincs rendes árvíz a Dráván, így az egykori vízjárta területekre ma nem jut el a víz. Nehezményezi, hogy a tervezés a megfelelő adatsorok hiányában indult el. Így nincs értelme a tervezésnek, így nem lehet hat évre előre tervezni. 2000-tól, 2004-től vonatkozik ránk a VKI. Hol voltunk eddig? Erről nyilván nem a tervezők tehetnek, de ez így akkor is neveltséges. Rendben van, hogy hat év múlva felül kell vizsgálni a tervet, de addig vannak olyan dolgok, amikhez nem tudunk hozzájárulni. Szerepelnek a tervben olyan intézkedések, amik nem teljesek, mint például az, hogy a folyóvíztestekre nincs jó horgászati és halászati gyakorlat.
Torma József Dráva Tours	Elmondta, hogy sokat hajózik a Dráván és azt tapasztalja, hogy a madárállomány megtizedelődött. Gondoljunk bele, hogy mit jelent ez, és mit jelent a turizmusnak, ha a vendégek azt mondják, hogy nincs madár a Dráván. A hal is kevés: tenni kell valamit! A szélsőséges vízszintingadozásokhoz egyik élőlény sem tud igazodni. Péntek éjjel például 76 cm-t csökkent a vízszint. Javasolja a tervezőknek, hogy a helyiekkel járják végig a területet, nézzék meg a víz színét. A sok uszadéktól teljesen barna, senki el nem hiszi így, hogy ez egy élhető folyó. Meg kell keresnünk a problémák okait! Ha ez így folytatódik a turizmus teljesen leépül.
Péteri László Reális Zöldek Klub	Toldi Miklós felszólalására reagálva elmondta, hogy egy kicsit körül kellene nézni és a merev elutasítás helyett kompromisszumok kellene a saját országunkon belül is. Feltette a kérdést a tervezőknek, hogy hogyan értékelik most a Tiszató helyzetét: régen a turizmus az utolsó helyen állt a prioritási listán, mára előre került.
Simonffy Zoltán BME	Reagálva a felszólalásokra kifejtette, hogy az, hogy nincs adat, kicsit túlzás. Elismeri, hogy kevés: a víztestek kb. 51%-án volt biológiai mérés. Ezeket folytatni kell. A hagyományos kémiai komponensek esetében 70%, a hidromorfológiát tekintve majdnem 100% a mérések aránya. Mivel ilyen típusú az adatfelépítés, fontosak a kapcsolatok, mert vannak olyan információk, amiket nehéz beszerezni. Ésszerű, komoly monitoring-fejlesztésre van szükség. Rövid távú intézkedéseket csak azokra a területekre irányoztak elő, ahol megfelelő adat állt rendelkezésre. Fontos hangsúlyozni, hogy a vízgazdálkodás és a vízgyűjtő-gazdálkodás nem ugyanaz. A VGT a vízhasználatok fenntarthatósági kereteit adja meg. A VGT szempontjából az a lényeg, hogy a használatok okoznak-e romlást, ha nem, akkor nincs gond. Ha igen, akkor kérdés, hogy az adott használatra mekkora igény jelentkezik a társadalom részéről, lehet-e helyettesíteni. Ha nem lehetséges a kiváltás, akkor lehet engedményeket tenni, például egy vízlépcső esetében. Feltette a kérdést, hogy ki tud segíteni abban, hogy mi okozhatta a Torma József által említett markáns változásokat.
Dr. Szilágyi Ferenc BME	Igazat adott Péteri Lászlónak abban, hogy a szakminisztériumot magára hagyták a VKI-s feladatokat illetően. A költségvetésben az elmúlt nyolc évben nem jelentek meg erre vonatkozó források, amely rányomja a bélyegét többek között a monitoring-ügyekre is.

	<p>A VKI kidolgozása a '90-es évek elején kezdődött. Az akkori tagállamokban megindultak a monitoring-fejlesztések, és 2000-ben, mikor hatályba lépett, már sok adattal rendelkeztek. Amikor mi magyarok elvállaltuk a végrehajtást óriási lemaradásban voltunk az adatgyűjtés terén, főként ami a biológiai adatokat illeti. A jelenlegi monitoring-rendszert erőteljesen bővíteni kellene.</p> <p>A jó halászati gyakorlattal kapcsolatban elmondta, hogy jó tógazdálkodási gyakorlatról lehet beszélni, ami elérhető a HAKI és az FVM honlapján is. Ez sok ökológiai elemet tartalmaz, a bak csak az, hogy nem jogszabályi szinten. Jó horgászati gyakorlat nem létezik, az FVM szerint is szükség van rá.</p> <p>A tározók elbontásával kapcsolatban elmondta, hogy az USA-ban már sokkal korábban építettek tározókat. Ezek egy része feliszapolódott, elkezdték lebontani őket. Azonban ökológusok rájöttek, hogy ez nem csak műszakilag okoz gondot, hanem ökológiailag is, hiszen gyakorlatilag ugyanolyan zavarást jelent az ökoszisztémának, mint a megépítésük.</p> <p>A vízszintrángatással kapcsolatban elmondta, hogy akár ez is lehet a fajok eltűnésének oka. Ez az erőművek csúcsra járatásának következménye, ami ökológiai szempontból káros.</p>
Toldi Miklós Dráva Szövetség	A tervben úgy szerepel, hogy a jó horgászati és halászati gyakorlat nem keverendő a jó tógazdálkodási gyakorlattal. Akkor hogy is van ez?
Dr. Szilágyi Ferenc BME	Elmondta, hogy a fogalmak a halászati fórumon kerültek pontosításra. Ők nem különítik el a jó halászati és a jó tógazdálkodási gyakorlatot. Az FVM-mel történt egyeztetés szerint a természetes vízi halászat jelentősége és ökológiai hatása elhanyagolhatóvá vált, ezért ők úgy gondolják, hogy erre jó gyakorlat kialakítása nem szükséges. Az elhangzott vélemények figyelembe lesznek véve, ezek alapján változhat a terv.
Toldi Miklós Dráva Szövetség	Simonffy Zoltánnak válaszolva megjegyezte, hogy országosan lehet, hogy olyan arányban állnak rendelkezésre adatok, mint ahogyan elhangzott, azonban itt a Drávánál ez nem így van.
Márk László DDKÖVIZIG	Megjegyezte, hogy az adathiány mellett is bőven vannak teendők.
Simonffy Zoltán BME	Elmondta, hogy amit a szűkös keretek között terveznek, arra van megfelelő mennyiségű adat. A hasonlóság alapján ki lehet terjeszteni az állapotokat más víztestekre is. Akkor tudunk hatékonyan monitoringot tervezni, ha tudjuk, hogy mik a problémák. Ha 2000-ben elkezdtek volna a fejlesztést az akkori tudásszinttel, akkor azoknak az adatoknak az 50%-át ma nem tudnánk mire használni.
Pecze János DDKÖVIZIG	Elmondta, hogy a Dráván idén minimum 3 árvíz volt, 1000 m ³ /s vagy annál nagyobb vízhozammal. Ezek az áradások lehetnek az okai a folyó színének is.
Fenyősi László DDNPI	Nem érzi, hogy probléma lenne a hal- és madárállománnyal. Az, hogy nincs madár a parton az a vízállás és a zavaros víz miatt van. A fészekfelmérések azt mutatják, hogy nincs állománycsökkenés.
Végh Péter Dráva-Tenkes VT	Elmondta, hogy a parti területek földhasználatának módosításához jogszabályi változtatásra vagy kisajátításokra is szükség van. Elmondta, hogy a mezőgazdaságban 20 éve 20% alá csökkent a műtrágya felhasználás. Nem biztos abban, hogy a mezőgazdaságból származó diffúz szennyezés olyan mértékű, mint ahogyan elhangzott. A pontszerű szennyvíz-terhelések sokkal komolyabb problémát

	<p>jelentenek: ahol nincs szennyvíztelep az állatok vidáman isznak a vízfolyásokból.</p> <p>Érdeklődött, hogy a társulat vízfolyásaival kapcsolatban kinél lehet egyeztetni. (<i>Márk László jelentkezett, hogy akár nála is.</i>)</p>
Márkus András DDNPI	<p>Véleménye szerint nem tettük magasra a léceket. Lehet, hogy Franciaországban máshogy van, de nálunk sok a probléma: például az invazív fajokkal nem tudunk mit kezdeni, erről részben a vízügy is tehet a társadalmi elvárások miatt.</p> <p>Örül, hogy zajlik a tervezés. Egyetért Simonffy Zoltánnal: szükség van egy-két kulcsprojektre, ami segít elindítani a folyamatokat.</p> <p>Ha jól meggondoljuk az intézkedéseket, akkor a pénzszüke ellenére is lehet javulást elérni.</p> <p>Furcsának tartja, hogy a Dráva-alsó jó ökológiai besorolást kapott, annak ellenére, hogy erősen módosított besorolást kapott, míg a felső szakasz, ami nem módosított, nem jó állapotú. Ökológiailag mindkettő értékes.</p>
Vadkerti Tóth Tihamér Rinya-Dombó menti VT	<p>Elismeri, hogy szükség van a pufferterületekre, de ehhez megfelelő finanszírozás kell. Ezek a kérdések a mezőgazdaság körül csapódnak le. A társulások 80%-a gazdálkodik. Az optimális hasznosítási formák ellentétben állnak a természetvédelemmel: például az energiaültetvényekkel kapcsolatban. A Rinya völgyében is vízhiány van. A vízfolyások mellett mezőgazdasági természetés folyik. Jelentős problémát okoz az idegen kultúrák túlsúlya, amelyet elsősorban a gazdaságosság miatt természetnek. Hiányolja a területről a vízvisszatartást. A tulajdonviszonyokat és a hiányzó jogszabályok kérdését rendezni kell. Az erózióról is szükséges beszélni.</p>
Péteri László Reális Zöldek Klub	<p>Érdeklődött, hogy van-e arra vonatkozóan információ, hogy a felettünk megépült duzzasztókon van-e hallépcső. Ezek részben megoldanák a jó horgászati és halászati gyakorlat problémáját is.</p> <p>Elmondta, hogy a Mosonyi Emil – aki nemrégiben hunyt el, és erről a média egy szóval sem emlékezett meg, pedig többek között az MTA és a Hidrológiai Társaság is saját halottjának tekinti – nevéhez fűződő Duna-Majna „Európa” -csatorna esetében remekül megoldották a hajózás és a vizes élőhelyek kérdését.</p>
Fábri Béla Somogy Megyei MGSZH	<p>Sajnálja, hogy a mezőgazdaság nem képviselteti magát. A térség eléggé agrár-orientált. A mércét magasra tettük, gond lesz a mezőgazdasággal, pedig van benne potenciál. A mostani terv szerint a tápanyag-gazdálkodás szempontjából a mezőgazdaságnak kellene a legtöbbet nyelni. Szeretné, ha tényleg megvalósulnának a mintaprojektek, jó lenne ha lehetne extenzív állattartás. Fontos, hogy az emberek megélhetése fennmaradjon. Szükség van a jó mintákra, de emellett szerkezetátalakítás és megfelelő támogatás is kell.</p>
Pecze János DDKÖVIZIG	<p>A parti területek használatával kapcsolatban elmondta, hogy az árvízi kockázatkezelési projekt kapcsán a nagyvízi medrekben szabályozva lett, hogy mit hogyan lehet építeni, használni. Kisajátításokban ebben az esetben nem gondolkodtak vagy csak nagyon kis mértékben.</p> <p>A hallépcsőkről nem tud információval szolgálni.</p> <p>Azzal kapcsolatban, hogy a vízgazdálkodás bizonyos esetekben káros, elmondta, hogy ahhoz, hogy az elődeink mit mikor és hogyan csináltak, az akkori szempontok figyelembe vétele szükséges.</p>
Simonffy Zoltán BME	<p>A pufferterületekkel és a művelési ág váltásokkal kapcsolatban elmondta, hogy vannak fokozatok. Elsődlegesen szeretnék, ha a dolog önkéntes alapon működne megfelelő támogatás mellett. Ezt követné a kötelező státusz, amikor kompenzációra van szükség. Legvégső esetben jöhet csak szóba a kisajátítás. Volt egy olyan javaslat is, amit</p>

	<p>még nem gondoltak végig, hogy az állami tulajdonú földterületek bevonásával földcserére kerüljön sor.</p> <p>Elmondta, hogy a dombvidéki területeken a vízfolyások felénél határérték túllépés van: a mezőgazdaság és a szennyvíz aránya 60-40% nyilván, ahol a kisvízbe bevezetik a szennyvizet, ott a kisvíz elpusztul. A mezőgazdasági termelőknek csupán 15-20%-a az, aki nagyobb arányú trágyahasználó. A szennyezések részben a korábbi rossz használatból származnak, amelyek az erózióval kerülnek elő: ezért van szükség művelési ág vagy mód váltásra. Fontos a nitrát-érzékeny területeken a tápanyag-gazdálkodás betartása. A belvizes területeken is fontos a tápanyag-gazdálkodás betartása. Fontos a a belvizek visszatartása a megfelelő szűrőmezők beiktatásával. A part menti sávokból fontos, hogy kiszoruljon a szántóföldi művelés. Fontos áttérni a takarékos öntözésre, amelyhez szükség van a megfelelő támogatási rendszerre. A VGT-ben eezzel kapcsolatban nincsenek részletek. Egyetért azzal, hogy ez nem egy egyszerű kérdés. A KvVM és az FVM között kooperációra van szükség és megfelelő propagandára.</p>
Vadkerti Tóth Tihamér Rinya-Dombó menti VT	A vízvisszatartással kapcsolatban mikor, ki viselje a terheket.
Simonffy Zoltán BME	Fontos lenne a vízvisszatartással kapcsolatban a lokális mélyedésekben megtartani a vizet, hogy minél kevesebb legyen elvezetve a területről. Dombvidéken szóba jönnek a tározók is, azonban ez nem a VGT-be tartozó probléma, de foglalkozni kell vele. Az éghajlatváltozás miatt is szükség van vízgazdálkodási célú tározókra. A vízfolyások mellett is lehetséges a visszatartás, akár támogatott művelési ág váltásokkal is: vizes élőhelyek kialakításával. Mivel azonban ezek önkéntes alapon működnének, kockázatot jelentenek, mert nem biztos, hogy a végrehajtás úgy fog történni, ahogyan azt elképzeljük. A lényeg, hogy jól kell ösztönözni. Az erdősítésnél fontos szempont, hogy ne tájidegen fajok kerüljenek alkalmazásra.
Dr. Szilágyi Ferenc BME	<p>Elmondta, hogy nem arról van szó, hogy a tevékenységeket kellene megszüntetni, csak ökológikusabban kellene azokat végezni.</p> <p>Elismeri, hogy ehhez pénzre van szükség.</p> <p>A szennyvízzel és a diffúz szennyezésekkel kapcsolatban elmondta, hogy a Zala vízgyűjtőjén előfordul, hogy a szennyezések 80%-a diffúz forrásokból érkezik a vízjárástól függően, köszönhetően a megfelelő szennyvíztisztításnak. A diffúz szennyezésekről akkor is beszélni kell, ha a mostani műtrágya-felhasználás nem jelentős mértékű, mivel a korábban kihelyezett nagy mennyiségek folyamatosan mobilizálódhatnak. A szántók esetében akár tízszer nagyobb is lehet a bemosódásból származó tápanyagterhelés, mint a gyepek esetében. Hangsúlyozta, hogy enyhítő intézkedésekről van szó.</p> <p>Elmondta, hogy a Dráva alsó szakaszán jó potenciálról kell beszélni. A halászati fórumon is előjött, hogy egy fogalmon a különböző ágazatok nem mindig ugyanazt értik. A VKI-ban a potenciál a jó állapothoz képest enyhítést engedélyez: gyakorlatilag egy gyengébb állapotot enged meg, ha az elemzések a módosított hidromorfológia fenntartását indokolják.</p> <p>Elmondta, hogy sok invazív növény- és állatfaj van Magyarországon, azonban kicsi a jelenlegi hatása az ellenük folytatott harcnak. Olyan környezetet kell kialakítani, amiben visszaszorulnak.</p> <p>Elmagyarázta, hogy egy viszonylag keskeny, 50m-es, puffersáv meg</p>

	<p>tudja fogni a mezőgazdasági területekről származó foszfor 70-80%-át, ami azt jelenti, hogy nem mosódik be, és ez fontos.</p> <p>A nyárfákból álló energia-erdőkkel kapcsolatban elmondta, hogy egy felnőtt nyárfa akár napi 60 liter vizet is képes elpárologtatni. Ezért is alkalmazzák szennyvíz-elhelyezésre a nyárfásokat egyes helyeken, mert nyáron a szennyvíz jelentős részét (ha nem egészét) elpárologtatják. Egy adott területen meglévő vízhiányt ezek a nyárfás telepítések – területnagyságtól függően – jelentősen erősíthetik.</p> <p>Benne vagyunk az éghajlatváltozásban: fel kell készülnünk a szélsőséges időjárási helyzetek gyakoriságának erősödésére, a nyári aszályos időszakok gyakoribbá válására. Meg kell oldanunk a vizek tározását, nem feltétlenül völgyzárógátas formában. A Tisza mentén folyt vizsgálat arra vonatkozóan, hogy milyen nagy mélyfekvésű területet lehet felhasználni tározásra.</p> <p>A hallépcsőkkel kapcsolatban elmondta, hogy a Dráva felső szakaszán, Ausztriában nem tud ilyen műtárgyokról. Látott kint tározókat a Dráván, azokon nem volt hallépcső, de a nagy esés miatt legfeljebb hallift lehetett volna.</p> <p>Egyetért azzal, hogy szükség van a mezőgazdaságban környezettudatos fejlesztésre, mintaprojektekre és nem megvetendő a környezetkímélő módú állattartás fejlesztése sem. De ez túlnő a projekt keretein.</p>
Torma József Dráva Tours	<p>Nehezményezte, hogy senki sem foglalkozik a medermélyülési problémájával. Sok helyen át lehet majd sétálni a folyón. Az erőművekkel kapcsolatban elmondta, hogy az utolsó kettőt akár át is lehetne alakítani. Kérdezte, hogy nem lehet-e tenni valamit annak érdekében, hogy egyenletesebb legyen a vízjárás.</p> <p>Szomorúnak tartja, hogy már az átlagember is azt kérdezi, hogy ökológiai katasztrófa van-e.</p>
Bodor György Zalaerdő Zrt.	<p>Elmondta, hogy a Mura vízgyűjtőjén próbáltak foglalkozni az erdőgazdálkodás és a VKI kapcsolatával. Kérte a jelenlévőket, ha tudnak valami problémáról, akkor akár itt a helyszínen is mondhatnának ezzel kapcsolatban néhány gondolatot.</p> <p>Magánemberként elmondta, hogy mikor kisgyerek volt még ihattak a Mosoni-Duna vizéből, 20 évesen viszont már fürödni sem mert benne. Szükség van a pozitív folyamatokra az unokáink miatt is.</p>
Péteri László Reális Zöldek Klub	<p>Felvetette, hogy 17-én a Szigetközben is lett volna egy fórum, de ez a Bős-nagymarosi-vita miatt elmarad. Így azonban nincs lehetőség a véleményezésre. Felvetette, hogy hasznos lenne a véleményezési határidő módosítása, hogy minden információt meg lehessen ismerni.</p> <p>Hangsúlyozta, hogy többcélú hasznosításokra, integrált tervezésre és komplex fejlesztésre van szükség. Továbbá az elmaradt haszon fogalmát is be kéne vezetni.</p>
Schubert József DDKÖVIZIG	<p>Elmondta, hogy a Magyar-Horvát Vízgazdálkodási Bizottságnak van egy olyan albizottsága, ami a csúcra járatással foglalkozik. Azt azonban tudni kell, hogy ott az energetikai szektor működteti a duzzasztókat, a vízgazdálkodásnak gyakorlatilag nincsen szava ezen a téren.</p> <p>Azt, hogy a folyó helyenként feltöltődik, akár szerencsének is felfoghatnánk, hiszen ez azt jelenti, hogy még valamennyire él és képes alakítani magát.</p> <p>Nem tudják pontosan, hogy a hajózás hol okoz problémát, ezekre komolyabb tanulmányok készítése szükséges, de eddig nem volt erre lehetőség és valószínűleg a VGT keretein belül sem lesz.</p>
Simonffy Zoltán	<p>Elmondta, hogy alapvetően az erdőkkel kapcsolatos ökológiai</p>

BME

elemzésekkel semmi gond nincsen. Jó lenne, ha minél nagyobb területet kapnának a művelési ág váltásnál. Erre vonatkozóan készült tanulmány, hogy mi lenne a területhasználatok kívánatos aránya az egyes térségekben.

A Szigetköztől függetlenül is elképzelhetőnek tartja, hogy tovább lehessen véleményezni a felmerült problémákat.

Zárásként elmondta, hogy sok hasznos észrevételt kaptak, köszöni a jelenlévőknek.

Jelenléti ív

2009. szeptember 14. Csurgó

Név	Szervezet	E-mail, telefonszám	Aláírás
BAHÓR TIBOR	DD Kövizi G		
HORVÁTH GÁBOR	— u —		
SCHUBERT JÓZSEF	— u —		
JUHÁSZ ISTVÁN	NYUDY Kövizi G		
PREŐK ATILA	ZM. Katantvápredelemi Igazgatóság		
PECSE FÁNDOS	DD Kövizi G		
SÁTORBACSAZS	CTF		
CSÖRGŐS GÁBOR	KVUM TMTF		
A'DAM SZILVIA	KVUM-TMTF		
KAPITÁNY RIÓLT	HEBMEER		
MARÉ CALABÓ	DD Kövizi G		
Tarnai-Bence	DD Kövizi G		

Jelenléti ív

2009. szeptember 14. Csurgó

Név	Szervezet	E-mail, telefonszám	Aláírás
BALOGH TIBOR	FDKÖVIRIA		
HORVÁTH GÁBOR	—		
KOVÁCS IMRE	NYUDUVIRIA		
PUP JENŐ	NYUDUVIRIA		
Ujvári Tóth GILLES	Buza - D. L. Unitár		
Lapó Zsuzsanna	Rinya-Dobó menti VT		
Vekasi Ferenc	Délraleti víz-és Csatorna vezet		
SIMONFY LÓRÁND	BME VKK Tannal		
TOMBÁCI ENIKŐ	ÖKO ZRT		
Lelkes András	Balatna-felh. NP Jg.		
Bárdi György	SEPA 6 ZRT JLC...		
Mezei Ervin	DDNP IG., PÉCS		

Jelenléti ív

2009. szeptember 14. Csurgó

Név	Szervezet	E-mail, telefonszám	Aláírás
Rabais László	szabolcsi újság 225		
Purger Dragica	DDKÖVIZIG		
Puskás Zoltán	SEFAG ZRT Baics		
Zodov Gábor	ZALAEZDŐZET Nagybányán		
Bodóder György	DRAVATEJ BARCS		
Fenyősi László	DDNP 1. Pécs		
Szatmáry Magdolna	SZAMATERU keff.		
BARTIS ANDRÁS	DDKTUF		
Szilágyi Róbert	DDK VIKT		
Iovány János	Dravafors		
Falvi Béla	MgSzH. Sopron		
Székely István	Csurgó önkormányzat		

A vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés, Dráva részvízgyűjtő

A vízgyűjtő-gazdálkodási tervezésről
általában

Dr. Tóth Zoltán

„A víz élet, gondozzuk közösen!”
Társadalmi konzultáció
Vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés, Dráva részvízgyűjtő

